Qodobka 33aad

Jinsiyadda Soomaaliyeed waxaa nidaaminaya xeer gaar ah.

Qodobka 34aad

1. Qoyska wuxuu ka kooban yahay qofka ehelkiisa (Parenti).
2. Ehelka waxaa loola jeedaa dadka ka farcama hal asal.

Qodobka 35aad

1. Ehelnimada tooska ah waa midda ka dhaxeysa dadka isu ah asalka iyo faraca.
2. Ehelnimada dhinaceed (collaterale) waa mid ka dhaxeysa dad wada leh hal asal, laakiin midkoodna midka kale u ahayn farac.

Qodobka 36aad

Darajada ehelnimada tooska ah waxaa lagu xisaabayaa in farac kasta loo qaadanayo hal darajo markii loo tirinayo asalka iyadoo laga reebayo isla asalkaas. Ehelnimada dhinaceed waxaa laga tirinayaa farac ilaa asalka la wadaago, waxaana hoos looga soo degayaa ilaa faraca kale iyadoo laga reebayo asalka.

Qodobka 37aad

Qaraabada labada is-qabta midkood wuxuu xigto u yahay kan kale.

Qodobka 38aad

Qof kasta waxaa lagu aqoonsanayaa magac oo uu la xiriiro magaca aabbaha iyo kan awoowaha, ama magac iyo magaca qoyska.

Qodobka 39aad

Beddelaadda magacyada (generalita') waxaa nidaaminaya xeer gaar ah.

Qodobka 40aad

1. Degnaashada waa meesha qofku si caadi ahaan ah uu u deggan yahay.
2. Qofku wuxuu isla markiiba lahaan karaa hal degnaasho wax ka badan ama ma uu lahaan karo midna.

Qodobka 41aad

Meesha qofku uu ku ganacsado ama uu ku xirfadeysto waxaa loo qaadanayaa degnaasho gaar ah inta ku saabsan ganacsigaas ama xirfaddaas.

Qodobka 42aad

1. Degnaashaha qofka da'da yar, kan awoodda laga qaaday, kan la waayey iyo kan maqan waa degnaashaha wakiilkooda sharciyeed.

2. Hase yeeshee, qofka da'da yar ee gaaray 15 sano iyo kuwa isaga la mid ah, waxey leeyihiin degnaasho gaar ah oo ku saabsan hawlaha ee sharci ahaan awood u leeyihiin inay qabsadaan.

Qodobka 43aad

1. Waa la dooran karaa degnaasho gaar ah si loo fuliyo hawl sharciyeed oo xaddidan.

2. Doorashada degnaashaha waa in lagu sameeyaa caddaan ahaan si qoraal ah.

3. Degnaashada loo doortay fulinta hawl sharciyeed waxaa loo qaadanayaa inay degnaasho u tahay [illegible] laale wixii ku saabsan hawshaas, iyadoo ay ka mid tahay habka fulinta qasabka ah marka laga reebo in doorashada degnaashada ay si caddaan ah ugu koobneyn hawlaha qaarkood lagana reebay kuwa kale.

Qodobka 44aad

1. Dhammaan dadka qaan gaarka ah maskax fiyowna leh aanan awooda laga qaadin, waxay awood u leeyihiin inay isticmaalaan xuquuqdooda buuxda ee madaniga.

2. Da'da qaan gaarka waxaa lagu xaddidayaa gaaridda 18 sano iyadoo la raacayo sannadka miilaadiga (kalendaarka Gregoriyaanka).

Qodobka 45aad

1. Ma laha awood uu ugu isticmaalo xuquuqda madaniga qofka aan wax kala sooci karin, da' yari ama nacasnimo ama waali darteed.

2. Waxaa loo qaadanayaa inay wax kala sooci karin carruurta aan gaarin 7 sano.

Qodobka 46aad

Dadka gaaray da'da wax lagu garto, ayagoo weli aan qaan gaarin iyo kuwa qaan gaarka, laakinse xoolahooda u khasira micna darro waxay leeyihiin awood dhiman sida waafaqsan qodobbada xeerka.

Qodobka 47aad

Dadka aan awoodda lahayn ama kuwa awooddoodu dhiman tahay waxaa nidaaminaya xaaladdoodu, marba si ay u muuqato, maamulka sharciyeed ee dardaaranka ama ilaalinta, ayadoo la dhowrayo shuruudaha iyo sida waafaqsan qodobbada Xeerka.

Qodobka 48aad

Qofna kama tanaasuli karo awooddiisa mana beddeli karo shuruudaheeda.

Qodobka 49aad

Qofna kama tanasuli karo xoriyaddiisa shakhsiga ah.

Qodobka 50aad

Qofkii xquuqdiisa shakhsiga ah loo geysto fal sharci darro ah wuxuu weydiisan karaa in laga joojiyo falkaas loogana magdhabo dhibaatada ka soo gaartay.

Qodobka 51aad

Qofkii si sharci darro ah lagula doodo xaqa isticmaalka magaciisa ama ay dad kale xaq darro ugu isticmaalaan, wuxuu codsan karaa in laga joojiyo falkaas dhibaatada leh iyo in laga magdhabo.

Qodobka 52aad

Waxaa qof qaanuuneed ah :-

1. Dawladda, Gobollada Degmooyinkna, Dawladaha Hoose, sida waafaqsan shuruudaha Xeerka uu u gooyey, sidoo kale waxaa shakhsiyad qaanuuneed leh maamulka, qaybaha iyo hay'adaha madax bannaan ee kale ee xeerka siinayo qofnimo qaanuuneed.

2. Waqafka.

3. Shirkadaha dhaqaaleed.

4. Ururada iyo ururrada samafalka ee lagu dhisay sida waafaqsan qodobbada soo socda.

5. Kooxaha dadka iyo hantida ee loo qaadanayo iney leeyihiin qofnimo qaannuuneed sida waafaqsan Xeerka.

Qodobka 53aad

1. Qofka leh shakhsiyad qaanuuneed wuxuu leeyahay inta ku siman xadka xeerku u gooyey wixii xuquuq ah oo dhan oo laga reebo kuwa ku saabsan dabeecadda qofka Aadamiga ah.

2. Wuxuu leeyahay :

b. hanti u gaar ah ;

t. awood, inta ku siman xadka uu u gooyey dastuurkiisa ama uu u gooyey Sharciga;

j) xaqa dacwa oogidda;

x.) degnaansho u gaar ah. Degnaanshadaasu waa meesha laga helo xarunta maamulkiisa.

Sida uu qabo xeerka Soomaaliyeed waxaa loo qaadanayaa rugta maamuleed ee shirkadaha fadhigooda guud oo ku yaalla debedda Soomaaliya kuna leh hawlo dalka Soomaaliyeed meesha laga helo maamulkooda.

3. Wuxuu leeyahay wakiil danahiisa fuliya.

URURRADA

Qodobka 54aad

1. Ururku waa koox leh sifo joogta ah oo ka kooban dad badan oo aadami ah iyo qof shakhsiyad sharciyeed leh oo aan ahayn faa'iido doon.

2. Ururku wuxuu yeelanayaa qofnimo qaanuuneed markii ay aqoonsato Dawladda, oo uu bixiyo Xoghayaha Dawladda ee Arrimaha Gudaha lana faafiyo ka dib dastuurkiisa.

Qodobka 55aad

1. Ururku si uu u noqdo mid si rasmi ahaan u dhisan, waa inuu lahaado dastuur ay saxiixeen xubnaha aasaasayaasha ah.

2. Dastuurka waa in laga helaa waxyaabaha soo socda :-

b. Magaca, ujeeddada, rugta maamulka ay waajib tahay in laga helo soomaaliya;

t. Magaca qoyska, magaca jinsiyadda, xirfadda iyo degnaasha mid kasta ee xubnaha aasaaseyaasha.

j. Hantida ururka;

x. Xubnaha wakiilka u ah ururka, halahooda, habka magacaabiddooda iyo ; casilaadooda;

kh. Qaabka beddelaada dastuurka ururka.

Qodobka 56aad

1. Sida uu sheegayo Dastuurka, xoolaha ururka, markii lagu kala tago, ma bannaana in loo qaybiyo xubnaha, dhaxaltooyadooda iyo xaaskooda.

2. Qodobkaas asaga ah laguma dabaqayo lacagta loogu tala galay keli ahaan khasnadda kaalmada iyo midda hawlgabka.

Qodobka 57aad

1. Ururka ma yeelan karo maguurto, kumana intifaaci karo xuquuq ku dhegsan maguurto, inta u ah lagama maarmaan in lagu fuliyo danaha loo dhisay mooyee.

2. Qodobkaan laguma dabaqayo ururrada ujeeddadoodu tahay samafalka, baridda ama baaris cilmiyeed.

Qodobka 58aad

1. Ururka waxaa loo aqoonsanayaa shakhsiyad sharciyeed isla markii la dhiso.

2. Ururku shakhsiyadiisa sharciyeed kulama doodi karo dhinac saddexaad ilaa inta laga faafinaayo dastuurkiisa oo ay ka dambeyso aqoonsigiisa mooyaane.

Qodobka 59aad

1. Faafinta waxaa lagu sameynayaa sida waafaqsan qodobada Xeerka.

2. Hase yeeshee haddii faafinta laga tago ama si kasta-ba looga leex-leexdo sheegidda qaanuuneed ee jiritaanka ururka dhinacyada saddexaad waxaa u bannaan iney is-hortaagaan Ururka waxyaalaha ka dhalanaya shakhsiyadiisa sharciyeed.

3. Dhammaan ururadda aan ku kicin tillaabooyinka ku saabsan faafinta, ama aan si sax ah loo dhisin, ama loo dhisay si qarsoodi ah, waxaa saaraan waajibaadkii ay qaadeen Maamuleyaasha ama kuwa ku shaqeeya magacooda. Arrimaha khuseeya fulintaas waxaa lagu sameynayaa hantida ururka iyo hantida Maamuleyaasha ama kuwa ku shaqeeya magacooda.

Qodobka 60aad

Dhammaan beddelaadda ku saabsan dastuurka ururka waa in lagu faafiyaa sida waafaqsan Qodobka 59. Beddelaadaas looguma doodi karo dhinacyada seddexaad laga billaabo taariikhda faafinteeda mooyaane.

Qodobka 61aad

Waa lagama maarmaan go'aanka Shirka Guud si loo oggolaado miisaaniyadda qiyaasta ah iyo tan dhabta ah si loo beddelo dastuurka iyo baabi'inta ikhtiyaariga ah ee Ururka.

Qodobka 62aad

1. Dhammaan xubanaha waa in la isugu yeeraa fadhiga shirka guud.

2. Go'aannada shirka guud waxaa loo qaadayaa aqlabiyad caadiga ah ee codka xubnaha jooga ama kuwa wakiilka looga yahay, haddii dastuurka si kale qabin.

3. Hase yeeshee go'aannada Shirka Guud ee ku saabsan beddelaadda dastuurka ama baabi'inta ikhtiyaariga ah ee Ururka ansiximayaan haddii arrimahaas laga hadlaayo aysan ku jirin Ajendada Shirka ee ku lifaaqan ogeysiiska isku-yeeridda. Si loo beddelo dastuurka go'aanka waa in lagu gaaraa aqlabiyadda dhan (maggioranza assoluto) ee xubnaha Ururka; si loo baabi'iyo ama loo beddelo ujeeddada Ururka waxaa oo baahan yahay aqlabiyad saddex meelood laba meel, haddii dastuurka uusan sheegeyn aqlabiyad intaas ka badan.

Qodobka 63aad

1. Dhammaan go'aannada uu gaaro Shirka Guud ee Ururka oo khilaafsan dastuurka ururka, waxaa lagu baabi'in karaa xukunka Maxkamadda Gobolka ee ku taal fadhiga Ururka. Dacwadda baabi'inta waxaa oogi kara qof ka mid ah xubnaha ururka, qof seddexaad ee dan ka leh, ama xeer il[illegible], lix bilood gulahood laga billaabo taariikhda la soo saaray go'aanka.

2. Hase yeeshee, dacwadda baabi'inta laguma oogi karo dadka saddexaad oo si niyad sami ku yeeshay xuquuqda uu saldhig u yahay go'aankaas.

Qodobka 64aad

1. Warqadaha ay sameeyeen maamulayaasha ururka ee ka baxsan awooddooda, ama khilaafsan qodobbada dastuurka ama go'aannada Shirka Guud, waxaa lagu baabi'in karaa xukun ka soo baxay Maxkamadda Gobolka ee ku taal fadhiga ururka, markii uu soo weydiisto qof ka mid ah ururka ama Xeer-Ilaaliyaha.

2. Dacwadda baabi'inta waa in la oogaa hal sano dhex deed markii laga billaabo taariikhda warqadda la baabi'inayo.

3. Dacwadda baabi'inta ma bannaana in lagu oogo dad seddedxaad oo si niyadsami ah ku yeeshay xuquuq ay saldhig u tahay warqaddaas.

Qodobka 65aad

1. Dhammaan xubnaha waxaa u bannaan iney ka baxaan ururka goor kasta, haddii ay horey u ballan qaadin iney ku jiraan ururka muddo xaddidan.

2. Xubinta ka baxda ururka iyo tan laga saareyba xaq kuma laha hantida ururka, oo aan ku jirin lacagta la wadaaga ee lagu xusay qaybta 2aad ee qodobka 56aad, xaaladdaas dastuurka si kale ayuu u goyn karaa.

3. ,Haddii uu dhinto xubin ka mid ah ururka dhaxaltooyadiisa xaq uma laha iney galaan ururka qaanuun ahaan.

Qodobka 66aad

1. Waa banaan tahay in ururka lagu kala diro xukun ay soo saarto Maxkamadda Gobolka ee xaruntiisa ku taal, sidaa haddii uu weydiisto xubinta ka mid ah dhinac saddexaad ee dan kan ka leh ama Xeer-Ilaaliyaha, haddii ururku uu ka bixi waayo ballankiisa ama haddii hantidiisa iyo dakhligiisa joogtada ah loogu dhaqmo ujeeddo ka duwan tii loo dhisay, ama haddii si culus loogu xadgudbo dastuurka, xeerka ama nidaamka guud ama marka tirada xubnahiisa ay ka yaraadaan saddex.

2. Maxkamadda ayadoo diideyso dacwadda kala diridda way ku dhawaaqi kartaa, baabi'inta warqadda la duray.

Qodobka 67aad

Marka la kala diro ururka, Shirka Guud ayaa magacaabayaa hal ama ka badan ee khaarijiyeyaal haddii kala diridda ay tahay ikhtiyaari ama Maxkamadda ayaa magacaabeysa haddii kala diridda ay amarto Maxkamadda.

Qodobka 68aad

1. Markii ay dhammaato khaarijinta, khaarijiyaha wuxuu horey ugu dhaqaaqayaa qaybinta hantida hartay sida waafaqsan dastuurka ururka.

2. Haddii dastuurka qodobbadiisa ayna wax ka sheegin arrintaas, amase haddii qaybinta uu sheegayo dastuurka la sameyn karin, shirka guud marka uu kala diridda tahay ikhtiyaari, ama Maxkamadda haddii kala diriddu ka timaado xaggeeda, Maxkamadda waxay siineysaa hantida ururka lagu kala tagay urur kale ama urur samafal ah ee ujeeddadiisu aad ugu dhawdahay ururka la kala diray.

HAY'ADO SAMAFAL AH

Qodobka 69aad

1. Hay'adda samafalka ah waxaa lagu dhisayaa qoraal yeed oo loo abuuray iyadoo loogu tala galay hanti muddo aan xaddidneyn si uu ugu kaco hawl naxariis aadannimo, diineed cilmiyeed, faniyeed, cayaareed ama hawl kasta oo kale oo samafal ah ama danta guud oo ujeeddadeedu aan ahayn faa'do doon.

Qodobka 70aad

1. Hay'adda samafalka ah waxaa lagu dhisayaa qoraal rasmi ah ama dardaaran.

2. Qoraalkaas ama dardaarankaas wuxuu noqonayaa dastuurka hay'adda waana in laga helaa tilmaamaha soo socda :-

b. Magaca, fadhigeeda, oo ay waajib tahay in laga helo Soomaaliya.

t. Ujeeddada loo abuuray hay'adda iney gaarto.

j. Tilmaan cad ee ku saabsan hantida loogu tala galay hawsha.

x. Nidaamka (regolamento) maamuka u gaarka ah.

Qodobka 71aad

Dhismaha hay'adda samafalka ah wuxuu u ahaanayaa deynlayaasha qofka dhisay ama kuwa dhaxaltooyadiisa leh hibo ama dardaaran. Haddii hay'addu ay tahay mid loo dhisay iney dhibaato u keeneyso xuquuqdooda, waxaa u bannaan iney u dacwoodaan hibooyinkooda iyo dardaaranka sida uu qabo sharciga.

Qodobka 72aad

Haddii hay'adda samafalka ah lagu dhisay qoraal rasmi ah, aasaasaha way u bannaan tahay in uu uga noqdo qoraal kale ee rasmi ah, ilaa iyo inta hay'addu ka hesho aqoonsiga, sida waafaqsan qodobka 54.

Qodobka 73aad

1. Qaabka faafinta hay'adda waxaa lagu sameynayaa weydiisashada qofka dhisay, maamuleheeda koowaad ama madaxda loo xilsaaray ilaalinta hay'adahaas.

2. Madaxda loo xilsaaray ilaalinta waa iney ku dhaqaaqdaa hababka faafinta laga billaabo marka ay ogaatay Hay'adda dhisiddeeda.

3. Hay'adaha waxaa lagu dhaqayaa qodobbada 58, 59 iyo 60.

Qodobka 74aad

Dawladda ayaa iska leh awoodda ilaalinta hay'adaha.

Qodobka 75aad

Maamulayaasha Hay'adda waa in ay u diraan madaxda loo xilsaaray ilaalinta miisaaniyadda qiyaasta ah iyo tan dhabta ah ee hay'adda oo ay la socdaan qoraallada loo cuskaday. sidoo kale waa iney bixiyaan warbixin kasta ama tilmaan oo ay soo warsadaan madaxda loo xilsaaray.

Qodobka 76aad

Maxkamadda Gobolka ee fadhigeeda laga helo Hay'adaha, haddii madaxda loo xilsaaray ilaalinta hay'adda soo oogaan dacwo waxay awood u leedahay iney amarto tillaabooyinka soo sacda :-

b. Casilaadda maamuleyaasha mas'uulka ka ah taxaddir la'aan iyo karti la'aan awgeed ee aan dhowrin waajibaadka sharciga uu saaray ama dastuurka hay'adda kuna isticmaalay hantida hay'adda si ka duwan ujeeddada loo dhisay hay'adda, ama ujeeddada uu ka lahaa qofkii dhisay, ama ku kacay gafaf kale ee culus iyagoo gudanaayo hawsha maamulka.

t. Beddelaadda nidaamka (Regolamento) u gaarka ah maamulka; dhimidda; beddelaadda ama baabi'inta waajibaadka iyo shuruudaha lagu dhisay dastuurka hay'adda, haddii tillaabooyinkaas ay yihiin lagama maarmaan si loo dhowro ujeeddadii loo dhisay hay'addaas.

j. Baabi'inta hay'adda marka ay xaqiijin weydo ujeeddadii loo dhisay, ama ujeeddadu noqoto [illegible] suuragal ahayn ama ay ka soo horjeeddo sharciga, anshaxa wanaagsan ama Nidaamka Guud.

x. Baabi'inta qoraallada ay sameeyeen maamulayaasha, oo ka baxsan hawlaha loo xilsaaray, ama khilaafsan qodobbada qaanuunka ama dastuurka hay'adda. Markaasoo kale dacwadda baabi'inta waa in la soo oogaa 2 sano dhexdood laga billaabo taariikhda warqadda la duraya, dhibaatana u geysan meyso dhinaca saddexaad ee niyadsami ku yeeshay xaq uu saldhig u yahay qoraalkaas.

Qodobka 77aad

1. Maxkamaddu marka ay ku dhawaaqdo xukunka burinta waxay magacaabeysaa hal khaarijiye (Liquidatore) waxaynaa goyneysaa sidii loo bixin lahaa hantida soo hartay kaddib khaarijinta, si waafaqsan sida ku cad dastuurka hay'adda.

2. Haddii ay noqon weydo suura gal in hantida loo wareejiyo meeshii la magacaabay, ama meeshu tahay mid aan lagu caddeyn Dastuurka, Maxkamadda ayaa goyneysa meesha lagu bixin lahaa hantida, ayadoo tixgelineysa ujeeddada u dhow inta suura gal ah ujeeddadii loo dhisay hay'adda.

Qodobka 78aad

Qodobbada xeerkaan ee ku saabsan hay'adda laguma dabaqayo kuwa lagu dhisay qaabka waqafka.

QODOBBO KA DHEXEEYA URURRADA IYO HA'YADAHA

Qdobka 79aad

1. Ururrada iyo Hay'adaha ujeeddadoodu tahay dan guud, waxaa u bannaan haddii ay soo warsadaan in loo aqoonsado iney leeyihiin waxtar guud (Utilità Pubb[illegible] [illegible]aasoo lagu soo saaro Dekreeto lagu oggolaanayo Dastuurka.

2. Dekreetada waxay caddeyn kartaa in Ururka uusan u hoggaansamin dhimidda awoodda ee lagu sheegay qodobka 57.

3. Waa bannaan tahay in Dekreetada lagu amro tillaabooyin gaar ahaaneed ee kormeer, oo ay ka mid yihiin magacaabidda xagga Dawladda, hal ama ka badan maamulayaal, ama in la qaado tillaabo kasta oo ah lagama maarmaan.

Qodobka 80aad

Ururrada samafalka ah, iskaashatooyinka, hay'adaha ijtimaaciga ah iyo ururrada shaqaalaha waxaa nidaaminaya sharciga.